

CODEX HOOFDSTUK 8

VENNOOTSCHAPSVORMEN

VOOR UW BEROEPSACTIVITEIT

Er wordt steeds vaker gevraagd naar de pro's en contra's van mogelijke samenwerkings- of vennootschapsvormen. Hieruit blijkt duidelijk een groeiende interesse voor samenwerking met collega's uit eenzelfde sector, uit een andere sector of voor een solo-vennootschap met een duidelijke scheiding tussen het eigen patrimonium en datgene waarmee de beroepsactiviteit wordt uitgeoefend.

HERZIENING VAN DE CODEX VOOR DE TUINONDERNEMER

In het kader van de dienstverlening en informatieverstrekking die AVBS zijn leden aanbiedt, wordt de 'Codex voor de TuinOndernemer' stap voor stap geactualiseerd.

In dit nummer brengen we de mogelijkheden inzake vennootschapsvormen onder de aandacht. Welke vennootschapsvorm past het best om je tuinaanlegbedrijf klaar te maken voor de toekomst? Welke zijn de voor- en nadelen van een vennootschapsvorm? Geen overbodige luxe om als tuinaannemer hierover goed geïnformeerd te zijn.

Een vennootschap is gebaseerd op een overeenkomst waarbij twee of meer personen (vennoten of aandeelhouders) in gemeenschap één of meer activiteiten willen uitoefenen met de bedoeling er winst uit te halen. De meeste vennootschappen hebben rechtspersoonlijkheid. We beperken ons hier tot die vennootschapsvormen die wel rechtspersoonlijkheid hebben, d.w.z. die als afzonderlijke persoon met eigen rechten en verplichtingen kan optreden.

Deze vennootschappen kunnen we onderverdelen in 2 grote groepen, namelijk de vennootschappen met volkomen rechtspersoonlijkheid (b.v. NV, BVBA, CVBA) waar alle vennoten beperkt aansprakelijk zijn voor de schulden van de vennootschap en de vennootschappen met onvolkomen rechtspersoonlijkheid (CVOA, V.O.F. en Comm. V) waar de vennoten onbeperkt aansprakelijk zijn voor de schulden van de vennootschap.

Waarom een vennootschap oprichten?

In een vennootschap kunnen mensen hun krachten bundelen. Zo is het mogelijk dat personen met kennis en kunde maar met onvoldoende financiële middelen, financiers aantrekken als medevennoten, of dat verschillende bedrijven die voor het overige autonoom blijven, gaan samenwerken voor een bepaalde activiteit. Sommige vennootschappen bieden beperkte aansprakelijkheid voor sommige of voor alle vennoten. De beperkte aansprakelijkheid zorgt er voor dat bij faillissement van de vennootschap het privévermogen van de vennoten of aandeelhouders gevrijwaard blijft. De beperkt aansprakelijke vennoten of aandeelhouders verliezen enkel hetgeen ze in de vennootschap hebben ingebracht. De praktijk leert dat dit toch enigszins moet genuanceerd worden. De wetgever voorziet heel wat voorwaarden om beroep te kunnen

doen op de beperkte aansprakelijkheid. Het onderbrengen van een bedrijf in een vennootschap zorgt ervoor dat bij een plots overlijden de activiteit verder kan gezet worden. Door een geleidelijke overname van aandelen kan een overdracht naar de volgende generatie eventueel ook gespreid worden in de tijd en naargelang de financiële middelen van de overnemer. Een vennootschap vergemakkelijkt dus vaak een goede opvolgings- of overnameregeling.

Een vennootschap wordt in principe belast in de vennootschapsbelasting. Aangezien de belastingstarieven in de vennootschapsbelasting lager kunnen zijn dan in de personenbelasting, kan dit voordelig zijn. Elke situatie is evenwel verschillend.

Hoe werkt een vennootschap?

In een vennootschap zijn er twee belangrijke beslissingsorganen: de algemene vergadering en het bestuursorgaan. De algemene vergadering moet ten minste één keer per jaar samenkomen om de jaarrekening goed te keuren, een bestemming te geven aan het (financieel) resultaat en kwijting ('decharge') te verlenen aan de bestuurders of zaakvoerders. Deze vergadering wordt de gewone algemene vergadering of jaarvergadering genoemd. Daarnaast kan de algemene vergadering ook samenkomen om de statuten te wijzigen (buitengewone algemene vergadering) of om andere beslissingen te nemen (bijzondere algemene vergadering). Het bestuur en de vertegenwoordiging van de vennootschap is in handen van zaakvoerders of bestuurders die bevoegd zijn voor alles wat geen exclusieve bevoegdheid is van de algemene vergadering. In feite staan zij in voor de werking van de vennootschap.

1. De vennootschap onder firma (V.O.F.)

De vennootschap onder firma is de eenvoudigste vennootschapsvorm met ten minste 2 vennoten. Er is slechts

een minimum aan formele regels en er hoeft in principe geen notaris ingeschakeld te worden (tenzij inbreng van onroerende goederen). Zo is er geen minimumkapitaal vereist. De aandelen zijn niet overdraagbaar aan derden zodat het familiaal karakter gewaarborgd blijft. Alle vennoten zijn wel hoofdelijk en onbeperkt aansprakelijk voor de schulden van de V.O.F.

2. Gewone commanditaire vennootschap (Comm.V)

De gewone commanditaire vennootschap is een eenvoudige en goedkope vennootschapsvorm met stille vennoten die enkel een inbreng doen en beherende vennoten die arbeid leveren. Er zijn ten minste 2 vennoten (1 stille en 1 beherende). Er is onbeperkte hoofdelijke aansprakelijkheid voor beherende vennoten en beperkte aansprakelijkheid voor stille vennoten op voorwaarde dat deze geen enkele daad van bestuur verrichten. De gewone commanditaire vennootschap wordt dan ook veel gebruikt als middelvennootschap (zijnde een vennootschap die de financiële middelen verschaft voor de uitoefening van de activiteit), die dan gebruikt wordt als ondersteuning van samenwerkingsverbanden tussen vrije beroepen. De gewone commanditaire vennootschap vinden we vaak terug bij personen die een bijberoep als zelfstandige willen opstarten of als middelvennootschap ter ondersteuning van samenwerkingsverbanden. Er is geen notariële akte nodig voor de oprichting tenzij er inbreng is van onroerende goed. Er is geen minimumkapitaal vereist.

3. De besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (BVBA)

De BVBA is zeer populair als familievennootschap en is de meest gekende vennootschap. Ten eerste omdat zij zeer gesloten kan gehouden worden (beperking overdracht van de aandelen) en ten tweede omdat zij de enige vennootschap is die geldig kan opgericht worden door 1 natuurlijk persoon (= E-BVBA). De BVBA wordt het meest gebruikt in familiale ondernemingen waarbij de persoon van de vennoot van belang is, zodat een vrije overdracht van de aandelen niet wenselijk is. De belangrijkste kenmerken van de BVBA zijn dus de beperkte aansprakelijkheid voor alle vennoten en de beperkte overdraagbaarheid van de aandelen (aandelen zijn enkel op naam). Men dient minimaal 18.550 EUR in te

brengen, waarvan 6.200 EUR te volstorten (12.400 EUR voor de EBVBA). Bij deze vennootschapsvorm zijn er redelijk veel formaliteiten zoals de notariële oprichtingsakte en de verplichte neerlegging van jaarrekening.

Daarnaast bestaat er sinds kort een speciaal type BVBA: de starters-BVBA (S-BVBA), die als voornaamste kenmerk heeft dat het minimumkapitaal voor deze vennootschapsvorm slechts 1 EUR bedraagt. Ondanks de schijnbaar aantrekkelijke kenmerken, zijn hier een aantal addertjes onder gras. Deze vennootschapsvorm kan slechts tijdelijk functioneren, aangezien deze ten laatste binnen de 5 jaar dient omgezet te worden naar een gewone BVBA. Bovendien dient de S-BVBA ook omgevormd te worden tot een gewone BVBA vanaf het ogenblik dat er 5 voltijdse werknemers tewerkgesteld zijn. Enkel natuurlijke personen (dus geen andere vennootschappen) kunnen een S-BVBA oprichten of er zaakvoerder zijn. Uit de aard van de vennootschap zelf zal de S-BVBA vooral worden gebruikt voor beginnende ondernemingen.

4. De coöperatieve vennootschap (CV)

Er zijn twee soorten coöperatieve vennootschappen: de CV met beperkte aansprakelijkheid (CVBA) en de CV met onbeperkte en hoofdelijke aansprakelijkheid (CVOA). Typerend voor een coöperatieve vennootschap is dat er een veranderlijk aantal vennoten (ten minste 3 vennoten) zijn met veranderlijke inbrengen. Daarbij is ook de mogelijkheid tot vlotte toetreding en uittreding van de aandeelhouders typerend. Voor de CVOA zijn er geen voorschriften betreffende het kapitaal, gelet op de onbeperkte aansprakelijkheid van alle vennoten. Voor de CVBA is het kapitaal opgedeeld in een vast kapitaal, met een minimum van 18.550 EUR, dat voor 6.200 EUR volstort is, en een veranderlijk kapitaal. De aandelen

van de coöperatieve vennootschap zijn op naam. Er is een beperkte overdraagbaarheid van de aandelen. Deze vennootschapsvorm wordt meestal aangewend met het oog op ruimere samenwerkingsverbanden dienstig voor een specifiek doel.

5. Naamloze vennootschap (NV)

De naamloze vennootschap is een vennootschapsvorm die bedoeld is voor de grotere ondernemingen, gelet op het hoger bedrag van het minimumkapitaal (61.500 EUR). Een groot verschil met de BVBA is dat de aandelen van de NV principieel vrij overdraagbaar zijn. In het verleden werd deze vennootschapsvorm vaak ook door kleinere ondernemingen gekozen omwille van de mogelijkheid om met aandelen aan toonder te werken, hetgeen bepaalde optimalisaties op fiscaal vlak mogelijk maakte. Maar de aandelen aan toonder mogen niet meer worden uitgegeven en worden op termijn volledig afgeschafte waardoor de specifieke aantrekkingskracht van deze vennootschapsvorm zal verloren gaan. Hierdoor zullen de aandelen van een NV op termijn enkel nog op naam of in gedematerialiseerde vorm kunnen voorkomen. Dit wil zeggen genoteerd in een aandeelhoudersregister of geplaatst op een effectenrekening. De belangrijkste kenmerken van de NV zijn dat er ten minste twee aandeelhouders moeten zijn om de vennootschap te kunnen oprichten waarbij een minimumkapitaal van 61.500 EUR moet volstort worden. De beperkte aansprakelijkheid voor alle aandeelhouders is voorzien in deze vennootschapsvorm. Maar er zijn redelijk veel formaliteiten zoals de notariële oprichting van de vennootschap en de verplichte neerlegging van de jaarrekening. ●

< Filip Van Zeebroeck, SBB Accountants & Adviseurs

Jan Vancayzele, AVBS-consulent

